

ΜΑΘΗΜΑ XIII, ΜΑΘΗΜΑ XV

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Tum Sulpicius Gallus de caeli ratiōne et de stellārum lunaeque statu ac motibus disputāvit eōque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberāles artes Galli aditum ad illustrem illam Pauliānam victoriam dedērunt. Quia ille metum exercitus Rōmāni vicerat, imperātor adversarios vincere potuit!

β) Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να εντοπίσετε ποια νεοελληνική λέξη από το ζεύγος των λέξεων που σας δίνεται στη στήλη Β΄ έχει ετυμολογική συγγένεια με καθεμιά από τις λατινικές λέξεις της στήλης Α΄.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. caeli	i. σιελογόνος ii. σιέλ
2. lunaeque	i. λευκοντυμένη ii. λαπαροσκόπηση
3. modo	i. μοδίστρα ii. μάντρα
4. necisque	i. νεποτισμός ii. νεκρομαντείο
5. pedibus	i. παιδίατρος ii. πέδιλο

Μονάδες 10

B.6.α) Να εντοπίσετε πέντε ονοματικούς ετερόπτωτους προσδιορισμούς σε πτώση γενική στο α΄ απόσπασμα «Tum Sulpicius Gallus... vincere potuit!» και να τους

μεταφέρετε στην στήλη α΄ του παρακάτω πίνακα (μονάδες 5). Στη συνέχεια να δηλώσετε στη στήλη β΄ τη συντακτική θέση του ετερόπτωτου προσδιορισμού (μονάδες 0,5 κάθε προσδιορισμός) και τέλος στη στήλη γ΄ να καταγράψετε τον όρο στο οποίο αναφέρεται κάθε προσδιορισμός (μονάδες 0,5 κάθε όρος).

Στήλη α΄	Στήλη β΄	Στήλη γ΄
Ονοματικοί Ετερόπτωτοι προσδιορισμοί σε πτώση γενική	Συντακτική θέση του ετερόπτωτου προσδιορισμού	Όρος στον οποίο αναφέρεται ετερόπτωτος προσδιορισμός
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

(Μονάδες 10)

β) Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη στην παρακάτω περίοδο λόγου σε ενεργητική (υποκείμενο: μονάδες 2, αντικείμενο: μονάδες 2, κατηγορούμενο: μονάδες 2, επιθετικοί προσδιορισμοί : μονάδες 2, ρήμα: μονάδες 2).

erhippiōrum usus res turpis et iners habētur (a Germanis).

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20